

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΑΤΤΙΚΗΣ

ΑΥΤΟΤΕΛΗΣ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ
ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ

Μαρούσι,

Ταχ.Διεύθυνση: Λ. Κηφισίας 100 &Μαραθωνοδρόμου
Μαρούσι

Ταχ. Κώδικας : 15125

Τηλέφωνο :2144084663

Πληροφορίες: Θ.Καπατσέλη

Ηλ. Δνση (email): grppna@patt.gov.gr

Προς :

Γρ. Αντιπεριφερειάρχη Κεντρικού
Τομέα Αθηνών

Κοιν:

1. Γρ. Περιφερειάρχη
2. Γρ.Ειδικής Γραμματεία
3. Γρ.Εκτελεστικού Γραμματεία

ΕΝΗΜΕΡΩΤΙΚΟ ΣΗΜΕΙΩΜΑ

Θέμα: «Επιτακτική ανάγκη άμεσων μέτρων πρόληψης και προστασίας από φυσικές καταστροφές στον Δήμο Καισαριανής»

Σχετ. :

1. Το υπ.αρ.πρωτ.9070/16-02-2026 έγγραφο του ΥΠΕΣ.
2. Την αρ.1432/09-02-2026 αναφορά Βουλευτών κ.κ. ΚατσώνηΧ.,Διγενή Σ. κ.α.
3. Τις διατάξεις του Ν.3852/2010 (ΦΕΚ 87 Α'/7-6-2010) «Νέα Αρχιτεκτονική της Αυτοδιοίκησης και της Αποκεντρωμένης Διοίκησης –Πρόγραμμα Καλλικράτης», όπως τροποποιήθηκε και ισχύει.
4. Το Ν. 3013/2002 (ΦΕΚ 102/Α/1-5-2002) «Αναβάθμιση Πολιτικής Προστασίας και λοιπές διατάξεις», όπως τροποποιήθηκε με το Ν.4249/2014 (ΦΕΚ Α' 73).
5. Το Ν.4662/2020 (ΦΕΚ27/Α/7-02-2020) «Εθνικός Μηχανισμός Διαχείρισης Κρίσεων και Αντιμετώπισης Κινδύνων, αναδιάρθρωση της Γενικής Γραμματείας Πολιτικής Προστασίας, αναβάθμιση συστήματος εθελοντισμού πολιτικής προστασίας, αναδιοργάνωση του Πυροσβεστικού και άλλες διατάξεις» όπως ισχύει.
6. Τον Ν.5075/2023 (ΦΕΚ 206/Α'/12-12-2023) «Αναδιάρθρωση Πολιτικής Προστασίας – Εθνικός Μηχανισμός Εναέριας Διάσωσης και Αεροδιακομιδών και άλλες επείγουσες διατάξεις για την κρατική αρωγή» όπως ισχύει.

Σε απάντηση του (2) σχετικού, επαγόμαστε τα ακόλουθα:

Στο Ν. 4662/2020 όπως τροποποιήθηκε με το Ν.5075/2023 (σχετ.5,6) ορίζεται ότι η Γενική Γραμματεία Πολιτικής Προστασίας, ως υπηρεσία της κεντρικής κυβέρνησης, είναι αρμόδια για την κατάρτιση του Εθνικού Μηχανισμού Πολιτικής Προστασίας, για την αντιμετώπιση των παντός είδους κινδύνων, που ορίζονται ως κάθε δυνητικά καταστροφικό γεγονός, φαινόμενο ή ανθρώπινη δραστηριότητα (συμπεριλαμβανομένων εννοιολογικά των ακραίων καιρικών φαινομένων και των δασικών πυρκαγιών). Ο Εθνικός Μηχανισμός Πολιτικής Προστασίας, ο οποίος εποπτεύεται από την Γενική Γραμματεία Πολιτικής Προστασίας, υποστηρίζεται από τις Περιφέρειες και τους Δήμους.

Τόσο στο άνωθεν νομικό πλαίσιο (σχετ.4,5,6) στα Γενικά Σχέδια όσο και στις ανάλογες Εγκυκλίους προβλέπονται και περιγράφονται ρητά όλες οι δράσεις και οι αρμοδιότητες που δύνανται να λάβουν όλοι οι συναρμόδιοι φορείς (μεταξύ αυτών η Περιφέρεια και οι Δήμοι) στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων τους (ήτοι με βάση το ισχύον θεσμικό πλαίσιο και τους διατιθέμενους

για το σκοπό αυτό πόρους) κάθε εμπλεκόμενου φορέα που αφορούν την αντιμετώπιση ακραίων καιρικών φαινομένων και δασικών πυρκαγιών .

Οι Περιφέρειες ως φορείς Πολιτικής προστασίας (άρθρο 3 του Ν. 3013/2002 όπως ισχύει καθώς και άρθρο 19, 20 του Ν.4062/2020 & Ν.5075/2023) δρομολογούν δράσεις που έχουν ως στόχο την προετοιμασία και την υποστήριξη του μηχανισμού πολιτικής προστασίας για την αντιμετώπιση εκτάκτων αναγκών και την άμεση/βραχεία διαχείριση των συνεπειών λόγω ακραίων καιρικών φαινομένων και δασικών πυρκαγιών, καθώς και την υποστήριξη του έργου του Πυροσβεστικού Σώματος για τον έλεγχο και την καταστολή τους. Αντίστοιχα, οι Δήμοι ως φορείς Πολιτικής προστασίας (άρθρο 3 του Ν. 3013/2002 όπως ισχύει καθώς και άρθρο 19, 21 του Ν.4062/2020 & Ν.5075/2023) δρομολογούν δράσεις που έχουν ως στόχο την προετοιμασία και την υποστήριξη του μηχανισμού πολιτικής προστασίας για την αντιμετώπιση εκτάκτων αναγκών και την άμεση/βραχεία διαχείριση των συνεπειών λόγω ακραίων καιρικών φαινομένων και δασικών πυρκαγιών, καθώς και την υποστήριξη του έργου του Πυροσβεστικού Σώματος για τον έλεγχο και την καταστολή τους.

Βάσει των διατάξεων του προαναφερθέντος Νόμου 4662/2020, οι Δήμοι διαθέτουν αντίστοιχο με τις Περιφέρειες μηχανισμό Πολιτικής Προστασίας και έχουν δικό τους οικονομικό προϋπολογισμό, με τις πιστώσεις του οποίου μπορούν να αντιμετωπίσουν οποιαδήποτε σχετική ανάγκη προκύψει εντός των ορίων της χωρικής τους αρμοδιότητας. Επιπλέον, βάσει των διατάξεων του Καλλικράτη (Ν. 3852/2010, αρθ.4) που διέπει τη λειτουργία Δήμων και Περιφερειών, μεταξύ των δύο βαθμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης δεν υφίστανται σχέσεις ελέγχου και ιεραρχίας, αλλά συνεργασίας και συναλληλίας.

Μια από τις ανωτέρω προπαρασκευαστικές δράσεις όπως προβλέπεται στο άνωθεν νομικό πλαίσιο και στα Γενικά Σχέδια είναι η κατάρτιση μνημονίων συνεργασίας με τη μορφή Μητρώου Εργοληπτών (εταιρειών – φυσικών προσώπων) για την αντιμετώπιση εκτάκτων αναγκών, οι οποίοι αποδέχονται να παρέχουν μέσα, εξοπλισμό ή υπηρεσίες, σύμφωνα με τους όρους που θέτει η Περιφέρεια ή ο Δήμος, για την εξασφάλιση επιπλέον πόρων προς ενίσχυση του έργου τους στην αντιμετώπιση εκτάκτων αναγκών και τη διαχείριση των συνεπειών λόγω συνεπειών λόγω ακραίων καιρικών φαινομένων και δασικών πυρκαγιών, καθώς και στην υποστήριξη του έργου του Πυροσβεστικού Σώματος για τον έλεγχο και την καταστολή τους.

Η Περιφέρεια Αττικής στα πλαίσια των αρμοδιοτήτων της, ήδη από το 2015 με απόφαση της Οικονομικής Επιτροπής (νυν Περιφερειακή Επιτροπή) **έχει φροντίσει και έχει καταρτίσει** Μητρώο Εργοληπτών (εταιρειών-φυσικών προσώπων) δια μέσου πρόσκλησης εκδήλωσης ενδιαφέροντος, οι οποίοι διαθέτουν ικανό επίσης αριθμό όλων των απαιτούμενων τύπων μηχανημάτων και μέσων. Προβαίνει δε, δια μέσου της Αυτοτελούς Δ/σης Πολιτικής Προστασίας, σε δράσεις πρόληψης και αντιμετώπισης συνεπειών από φυσικές και τεχνολογικές καταστροφές στην περιοχή ευθύνης της Περιφέρειας Αττικής.

Στην αναφορά του Δήμου Καισαριανής στη 2η παράγραφο της σελ.2 αναφέρεται «...η καταγραφή των καταστροφών σε εξοπλισμό και σε 3 οχήματα της εθελοντικής ομάδας δασοπροστασίας του Δήμου Καισαριανής.....κοστολογημένος πίνακας απογραφής υλικών καταστροφών αναφορικά με τον εξοπλισμό της Εθελοντικής Ομάδας Δασοπροστασίας.....» **κρίνεται αναγκαίο να αποσαφηνιστεί το θεσμικό πλαίσιο**, στο Ν. 4662/2020 (άρθρ.55 έως 70) οι εθελοντικές οργανώσεις Πολιτικής Προστασίας συνδράμουν τον Εθνικό Μηχανισμό Πολιτικής Προστασίας, δρουν και υποστηρίζουν το έργο των αρμόδιων αρχών και των κρατικών υπηρεσιών, ενώ οι δράσεις τους είναι επιχειρησιακές ή υποστηρικτικές. Η Γενική Γραμματεία Πολιτικής

Προστασίας δύναται να εξασφαλίσει/ενισχύσει τις εθελοντικές οργανώσεις με υλικά, εξοπλισμό και μέσα. Είδη ρουχισμού και υπόδησης δύνανται να παραχωρούνται σε αυτές από ιδίους πόρους των Ο.Τ.Α Α' και Β' βαθμού.

Στην αναφορά του Δήμου Καισαριανής στο τέλος της σελ.2 αναφέρεται «...δίνεται από τους ΚΑΠ ετησίως μόλις το ποσό των.....» **κρίνεται αναγκαίο να αποσαφηνιστεί το θεσμικό πλαίσιο**, το Υπουργείο Εσωτερικών δρομολογεί και κατανέμει τους «Κεντρικούς Αυτοτελείς Πόρους των Δήμων»(ΚΑΠ), ετησίως, λαμβάνοντας υπόψη και την απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου της ΚΕΔΕ, για δράσεις πυροπροστασίας.

Στην αναφορά του Δήμου Καισαριανής στο τέλος της σελ.2 αναφέρεται «...η διαχείριση των φαινομένων χιονιά με προμήθεια άλατος με τα δικά του μέσα (εφόσον η Περιφέρεια από πέρυσι διακήρυξε ότι δεν θα παρέχει τίποτα στους Δήμους...), **κρίνεται αναγκαίο να αποσαφηνιστεί το θεσμικό πλαίσιο** που διέπει τις αρμοδιότητες χειμερινής συντήρησης του οδικού δικτύου ώστε να αποτυπώνεται με σαφήνεια η κατανομή αρμοδιοτήτων μεταξύ των βαθμών αυτοδιοίκησης. Σύμφωνα με το Γενικό Σχέδιο Πολιτικής Προστασίας «Βορέας 2», καθώς και τις αποφάσεις που εκδόθηκαν σε εφαρμογή του Ν. 3481/2006 (ΦΕΚ 162Α/2-8-2006), το λοιπό δημόσιο οδικό δίκτυο που δεν υπάγεται στην αρμοδιότητα της Περιφέρειας, και συγκεκριμένα οι δημοτικοί οδοί, ανήκουν στην αρμοδιότητα συντήρησης των οικείων Δήμων.

Νοείται ότι στην έννοια της συντήρησης του οδικού δικτύου συμπεριλαμβάνεται και η αντιμετώπιση προβλημάτων από χιονοπτώσεις και παγετό στο οδικό δίκτυο (χειμερινή συντήρηση). Στο πλαίσιο αυτό, οι αρμόδιες Τεχνικές Υπηρεσίες των Δήμων, κατόπιν εντολής του Δημάρχου, οφείλουν πριν την έναρξη της χειμερινής περιόδου να μεριμνούν για την έγκαιρη προμήθεια και αποθήκευση άλατος ή και άλλων κατάλληλων υλικών (ψηφίδα, κτλ.), όπως επίσης και την προληπτική συντήρηση μηχανημάτων αποχιονισμού και διασποράς άλατος.

Αντίστοιχη αρμοδιότητα αποδίδεται και στις Περιφέρειες για τη χειμερινή συντήρηση του οδικού δικτύου τους. Συνεπώς, η Περιφέρεια Αττικής φέρει την ευθύνη χειμερινής συντήρησης του οδικού δικτύου αρμοδιότητάς της. Για τον σκοπό αυτό προβαίνει σε έγκαιρη προμήθεια και αποθήκευση άλατος με προτεραιότητα την εξυπηρέτηση των επιχειρησιακών αναγκών του οδικού δικτύου ευθύνης της. **Δεδομένου ότι στην Περιφέρεια Αττικής υπάγονται 66 Δήμοι, είναι προφανές ότι δεν είναι θεσμικά ούτε επιχειρησιακά εφικτό να καλύπτονται από την Περιφέρεια και οι ανάγκες χειμερινής συντήρησης του δημοτικού οδικού δικτύου κάθε Δήμου. Η σαφής αυτή κατανομή αρμοδιοτήτων δεν αναιρεί την ανάγκη συνεργασίας και αλληλοϋποστήριξης, ιδίως σε περιπτώσεις έντονων ή παρατεταμένων καιρικών φαινομένων. Ωστόσο, στο πλαίσιο της οργανωμένης προετοιμασίας για τη χειμερινή περίοδο, κάθε βαθμός αυτοδιοίκησης οφείλει να διασφαλίζει την επιχειρησιακή του ετοιμότητα για το δίκτυο ευθύνης του.**

Στην αναφορά του Δήμου Καισαριανής στη σελ.4 σχετικά με «...Κήρυξη του Όρους Υμηττού σε καθεστώς έκτακτης ανάγκης...» **κρίνεται αναγκαίο να αποσαφηνιστεί το θεσμικό πλαίσιο**, στο Ν.5075/2023 προστέθηκαν τα:

- άρθ. 25Α «...1.Αν η κατάσταση έκτακτης ανάγκης είναι τοπικής εμβέλειας, η κήρυξη της γίνεται με απόφαση του Γενικού Γραμματέα Πολιτικής Προστασίας, μετά από αίτημα του αρμόδιου Δημάρχου....»
- άρθ. 25Β «...1.Αν η κατάσταση έκτακτης ανάγκης εκδηλώνεται σε περιφερειακό ή διαπεριφερειακό επίπεδο, η κήρυξή της διενεργείται με απόφαση του Υπουργού Κλιματικής Κρίσης και Πολιτικής Προστασίας, μετά από ειδικά αιτιολογημένη εισήγηση του Γενικού Γραμματέα Πολιτικής Προστασίας, περί λήψης ειδικών προσωρινών μέτρων για την αντιμετώπισή της και την άμεση άρση των συνεπειών της.....»

- άρθ.26Α «.....1.Στην κατάσταση ειδικής κινητοποίησης πολιτικής προστασίας δύνανται να λαμβάνονται μέτρα προληπτικού χαρακτήρα ορισμένης χρονικής διάρκειας, αντίστοιχα με εκείνα της κήρυξης μιας περιοχής σε κατάσταση έκτακτης ανάγκης πολιτικής προστασίας. 2. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Κλιματικής Κρίσης και Πολιτικής Προστασίας, Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών και των κατά περίπτωση συναρμόδιων Υπουργών, μετά από αίτημα του οικείου περιφερειάρχη ή δημάρχου και κατόπιν γνώμης της Επιτροπής Εκτίμησης Κινδύνου, σε περίπτωση συνδρομής των προϋποθέσεων της περ. δ' του άρθρου 6 δύνανται να λαμβάνονται εντός των ορίων του πληττόμενου δήμου, ή της πληττόμενης περιφέρειας,....» ορίζοντας συγκεκριμένα προληπτικά μέτρα.

Η Αυτοτελής Διεύθυνση Πολιτικής Προστασίας δεν έχει αρμοδιότητα μελετών, δεν έχει προϋπολογισμό για τεχνικά έργα, ούτε αρμοδιότητα κατασκευών ή συντήρησης αντιπλημμυρικών έργων. Δύνανται μόνο να υποστηρίξει το έργο των αρμόδιων Υπηρεσιών σε περιπτώσεις εκτάκτων καταστάσεων όπως σε εκδήλωση πλημμυρικών φαινομένων, συνδράμοντας με κατάλληλα μηχανήματα έργου-οχήματα από το σχετικό μητρώο εργοληπτών που τηρεί, κατόπιν σχετικού αιτήματος των εν λόγω Υπηρεσιών ή του ΕΣΚΕΔΙΚ. Χαρακτηριστικό παράδειγμα είναι στις 22-01-2026 κατόπιν αιτήματος της Γενικής Δ/σης Αναπτυξιακού Προγραμματισμού, Έργων και Υποδομών της Περιφέρειας Αττικής, **η Υπηρεσία μας διέθεσε σε συνδρομή στο Δήμο Καισαριανής ένα μηχανήμα έργου (JCB) για την αντιμετώπιση των συνεπειών της κακοκαιρίας που επικρατούσε.**

**Ο Αντιπεριφερειάρχης
Πολιτικής Προστασίας**

Πολυχρόνης Μπαϊρακτάρης